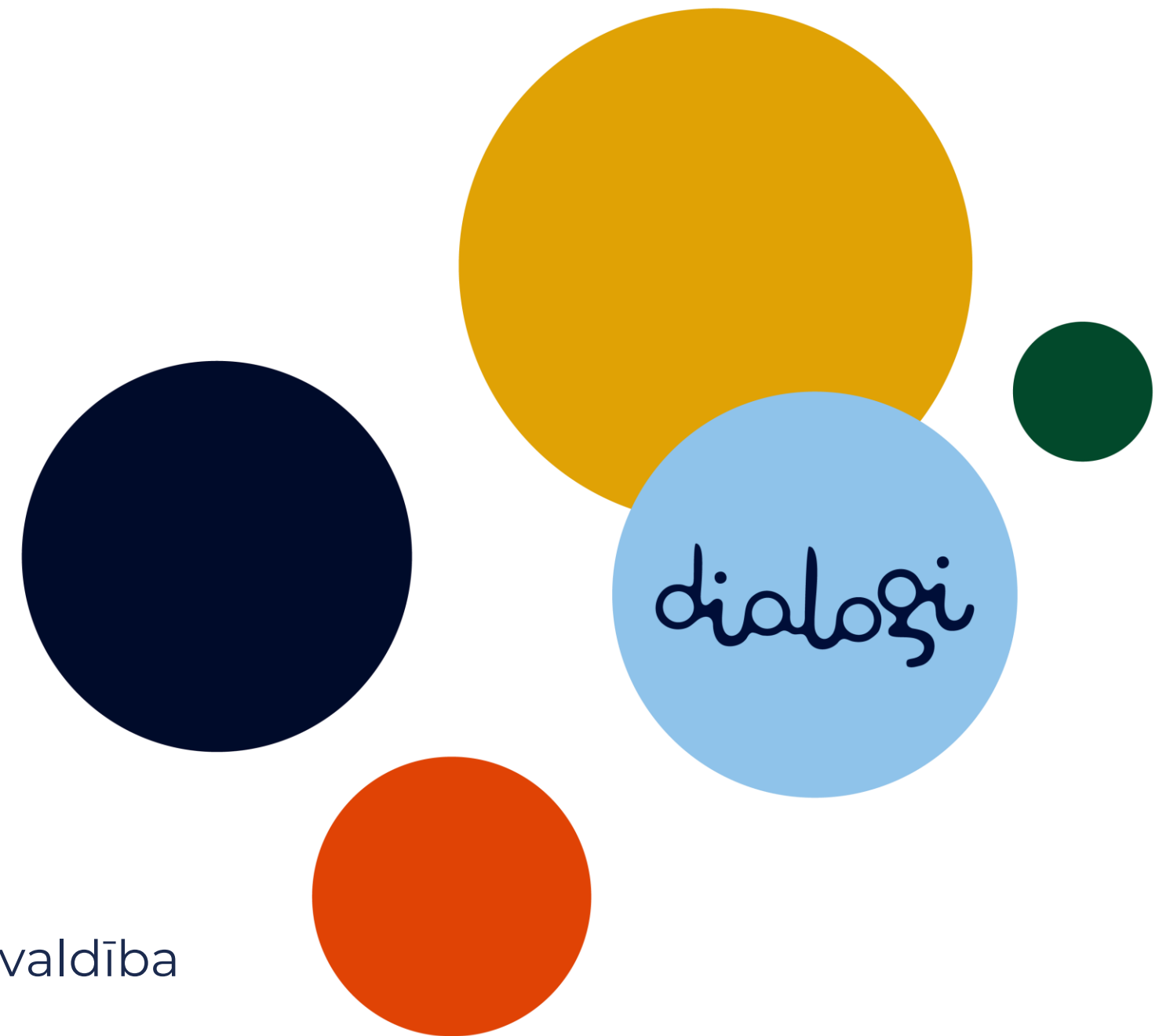

Jelgavas dialoga apļu pārskats

*„Mana Jelgava – kā es to jūtu
šodien un veidoju rīt?”*

2026. gada aprīlis–jūnijs

kustība „dialogi”
Jelgavas valstspilsētas pašvaldība

Iedzīvotāji sarunājās par to, *kāda ir un kāda būs* viņu pilsēta.

Dialoga aplis ir 60–90 minūšu saruna nelielā lokā – bez debatēm, nosodījuma vai pareizajām atbildēm. Katrs runā no savas pieredzes, un katru uzklausā. Tas deva iespēju un radīja telpu dažādiem jelgavniekiem tikties, lai ieklausītos cits citā, arī tad, kad domas atšķiras.

Dialoga apli skaitļos

28

dialoga apli

236

dalībnieki

33

apmācītie sarunveži

12

norises vietas Jelgavā

Dažādas paaudzes – no vidusskolēniem līdz senioriem – **dažādas apkaimes** un **profesijas**.

Apli bija gan **atvērti** (ieteikties varēja ikviens jelgavnieks), gan **slēgti** (piemēram, iestādes darbiniekiem, biedrības biedriem).

Kā lasīt šo pārskatu

Pārskats sakārtots piecās nodaļās. Vispirms – kas jelgavniekiem Jelgava **ir**, tad – kā viņi to **piedzīvo ikdienā**, tad – ko tas nozīmē pilsētas **tēlam**, un visbeidzot – par atgriezeniskās saites svarīgumu un cilvēku pieredzi būt un vadīt dialogu.

00

Metodoloģija un process

Kas ir dialoga aplis, kā tapa pilotprojekts un ierobežojumi.

01

Kas jelgavniekiem ir Jelgava

Piederība, salīdzinājumi un gatavie identitātes elementi.

02

Kā jelgavnieki pieredz pilsētu

Vietas, ērtums, mobilitāte un pakalpojumi ikdienā.

03

Ko tas nozīmē pilsētas tēlam

Plaša starp solījumu, ikdienu un pirmo iespaidu.

04

Uzticēšanās un atgriezeniskā saite

Nosacījums, bez kura pārējam nav adresāta.

05

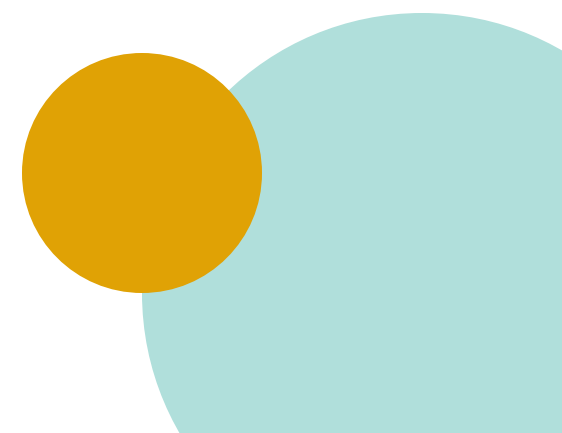
Kā cilvēki jutās dialogā

Dalībnieku vērtējums, aptauja un sarunvežu pieredze.

Galvenās atziņas

13 atziņas, ar ko strādāt tālāk.

Kas ir dialoga aplis

Dialogs ir saruna, kura palīdz labāk izprast tēmu, sevi un citus.

Dialoga aplis ir strukturēta grupas sarunas metode ar skaidriem principiem un noteiktu, bet elastīgu procesu. Sarunveža vadībā nelielā grupā dalībnieki **60–90 minūšu garumā dalās savā pieredzē, uzklausa cits citu** un cenšas izprast atšķirīgus skatījumus, bez nepieciešamības pārliecināt citus vai nonākt pie kopīga risinājuma.

Dialogā ir **svarīgs ikviens dalībnieks**. Tas palīdz padziļināt izpratni par jebkuru tēmu, veidojot līdzvērtīgu sarunu starp cilvēkiem ar atšķirīgu pieredzi un uzskatiem. Šādas sarunas rezultātā var rasties jaunas atziņas, plašāka izpratne par apriesto tēmu un stiprināties pamats labākai savstarpējai sadarbībai.

Process un tēma

„Mana Jelgava – kā es to jūtu šodien un veidoju rīt?”

– kāda pilsēta ir šodien un kādu mēs to gribam veidot nākotnē: tās stiprās un vājās puses, tēls un simboli, kas Jelgavu raksturo visprecīzāk.

Pirmais pilotprojekts

Rosināja Fonda atvērtai sabiedrībai DOTS **kustība „dialogi”** – šis bija pirmais pilotprojekts, kas dialoga apļus organizē **pašvaldības līmenī**, ciešā sadarbībā ar Jelgavas valstspilsētas pašvaldības domi. Darbu finansiāli atbalstīja Ziemeļvalstu ministru padomes birojs Latvijā.

Pašvaldība

Komunikācija un organizatoriskais process.

Kustība „dialogi”

Sarunvežu mācības, materiāli, dalībnieku un sarunvežu aptaujas, pārskats.

Kur notika dialogi

● **Aprīlis–jūnijs**

● **12 vietās**

● **28 apli**

NORISES VIETA	DATUMS	APĻI
Koalīcijas deputātu aplis	11. apr.	1
Zemgales kompetenču centrs	14., 22. apr.	2
PII „Gaismiņa“	15. apr.	2
NVO nams	20. apr.	4
Jauniešu centrs „Pakāpiens“	20. apr.	1
Baltais veikals	21. apr.	1

NORISES VIETA	DATUMS	APĻI
Jaunrades nams „Junda“	23. apr.	1
Miezītes bibliotēka	24. apr.	1
Pašvaldības „Centrālā pārvalde“	maijs–jūn.	10
Bērnu un jauniešu mūzikas klubs	14. maijs	1
Tūrisma informācijas centrs	18. maijs	1
Centrālā / pilsētas bibliotēka	29. maijs	3

Kopā

28

Ko dialoga apli deva sarunvežiem

Process bija ne tikai saruna par pilsētu – tā bija arī iespēja apgūt dialoga vadīšanu. Divu dienu mācībās 33 jelgavnieki, pašvaldības darbinieki un aktīvie iedzīvotāji, apguva prasmi, kas ir **demokrātiskas sabiedrības pamatā** : vadīt sarunu un uz klausīt cilvēkus ar atšķirīgiem uzskatiem.

33

jelgavnieki apmācīti divu dienu mācībās

97%

bija apmierināti pēc mācībām

88%

atzina, ka apgūto metodi izmantos savā darbā vai ikdienā

Jāatzīst gan – ne visi saņēma drosmi novadīt atvērtu publisku apli.

” Es izkāpu no savas komforta zonas; pārliecinājos, ka sarunas ir tas, kas uzlabos vidi mūsu biedrībā un Jelgavā.

Būtiskākais, ko sarunveži paņēma līdzi, nav tehnika, bet **attieksme**.

KLAUSĪTIES

Process pats par sevi ir vērtība, ne tikai līdzeklis rezultātam.

„Dažreiz pietiek ar cita viedokļa uz klausīšanu bez padoma došanas vai risinājumu meklēšanas.”

„Klusums ir vērtība.”

DAŽĀDĪBA KĀ VĒRTĪBA, NE PROBLĒMA

„Neviens ne par ko nav jāpārliedzina.”

„Dialoga metode nolīdzina statusu un padara sarunu līdztiesīgu.”

Metodoloģija un ierobežojumi

Šī ir **kvalitatīva analīze**, kas balstās sarunu pierakstos, nevis reprezentatīva aptauja – un te ir daži ierobežojumi, kas jāpatur prātā.

Atšķirīgs sastāvs

Daļa apļu bija profesionāli viendabīgi (deputāti, pedagogi, bibliotekāres), un tas ietekmē dominējošās tēmas.

~80% sievietes

Vīriešu, jauniešu un atsevišķu apkaimju balss ir nepietiekami pārstāvēta.

Nav skaitīšanas

Pierakstu detalizācija atšķiras – no stenogrammas līdz dažām rindiņām. Pieminējumu skaitīšana radītu precizitātes ilūziju.

Nav reprezentatīva

236 dalībnieki ir daudz kvalitatīvai izpētei, bet biežums pierakstos nav sabiedrības vairākuma viedoklis.

APZĪMĒJUMI TURPMĀK

Trīs izplatības līmeņi

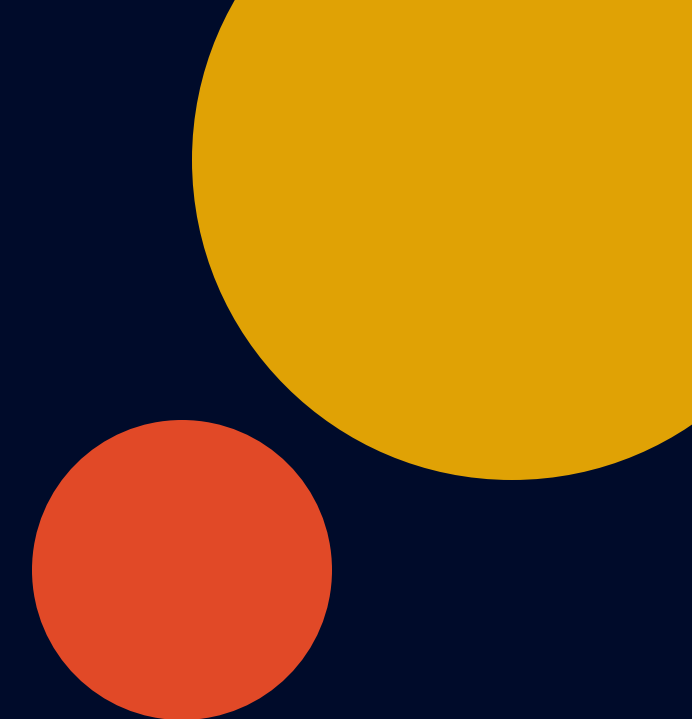
- **Plaši atkārtota** – izskanēja daudzos, savstarpēji atšķirīgos apļos.
- **Vairākkārt izskanējusi** – vairākos apļos vai grupās.
- **Atsevišķs viedoklis** – viens aplis vai viens dalībnieks.

KĀ TAPA ŠIS PĀRSKATS

Apļu pierakstu apkopošanā, tematiskajā analīzē un šī pārskata sagatavošanā tika izmantoti **MI rīki (Claude, ChatGPT)**. Visus formulējumus **pārbaudīja un apstiprināja pārskata autore**.

01

Kas jelgavniekiem ir Jelgava

Netrūkst mīlestības, trūkst kopīga stāsta

Jelgavniekiem netrūkst mīlestības pret savu pilsētu – trūkst kopīga stāsta par to.

Par Jelgavu runā ar piederību, kas vietām ir gandrīz fiziska. Cilvēki pilsētu kritizē nevis tāpēc, ka viņiem tā nerūp – tieši pretēji.

Kritika apļos gandrīz vienmēr nāk kopā ar teikumu par to, ka **šī ir mana pilsēta**.

Jelgavai apļos ir arī tieši, pozitīvi raksturojumi:

zaļa

mierīga

sportiska

ērta dzīvei

stipra izglītība

*„Piedzimu, dzīvoju, strādāju, kaifoju Jelgavā.
Ceru, ka te dzīvos mani mazbērni.”*

„Mana skola, mana pilsēta, deg sirds, lai te būtu labi.”

„Man Jelgava saistās ar atbildību – par to, kā attīstīsies Jelgava.”

Pilsēta, ko apraksta caur salīdzinājumu

Emocionāli uzlādētākajos brīžos pilsēta gandrīz vienmēr tiek definēta attiecībās ar kaut ko citu – un atskaites punkts mēdz atšķirties pa paaudzēm.

VECĀKĀ PAAUDZE • ATSKAITE = PAGĀTNE

Stāsts par uzlabošanos

Atskaites punkts ir 80.–90. gadi, pussabrukušie grausti. Šajā skatījumā Jelgava rada gandarījumu.

„Ja salīdzina, kāda Jelgava bija pirms 20 gadiem... tagad ir kā diena pret nakti.”

„86. gadā pirmā doma bija – kādā ūķī es esmu iebraukusi. Tagad man Jelgava patīk.”

JAUNĀKĀ PAAUDZE • ATSKAITE = CITAS PILSĒTAS

Stāsts par atpalikšanu

Atskaites punkts ir Rīga, Cēsis, Valmiera, Liepāja. Šajā skatījumā Jelgava atpaliek.

„Es ar baltu skaudību skatījusies uz Cēsīm.”

„Mēs nestāvam līdz citām pilsētām, piemēram, Cēsīm, kur viss ir pārdomāts.”

„Man vienmēr ir žēl, ka visur piemin Cēsis, Liepāju, bet ne Jelgavu.”

Abi ir patiesi – bet neviens nav stāsts par Jelgavu pašu. Tāpēc sauklis „**Pilsēta izaugsmei**” sastop tik asu pretreakciju: nav kopīgas valodas par sākumpunktu.

DALĪBNIKU PAŠU FORMULĒJUMS · DIVOS APĻOS NEATKARĪGI

*„Šobrīd tā man asociējas ar
lupatu deķi. Sadrumstalotība pa
rajoniem, nav tās kopīgās sejas,
kas mani nomāc.”*

Citā aplī, neatkarīgi – tā pati metafora: „**Mums ir raibs 'lupatu deķis'**, jo vienmēr uzvar lētāka cena; tas jāpārdoma, lai pilsēta iegūtu savu 'seju'.” Jelgavai nav jāizvēlas starp vienveidību un raibumu, bet jāatrod, kas tos savieno.

DEPUTĀTU APLĪ – TAS PATS TĒLS

„Visiem pa bišķi, beigās Jelgavā trūkst ilgtspējības.”

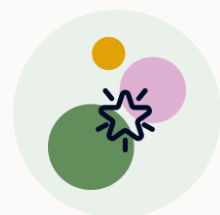
SARUNA PAR RISINĀJUMU

„Lai izveidotu deķi no dažādiem audumiem, tomēr vajag, lai būtu kaut kāds saderīgums.”

Pretarguments: dažādība pati par sevi ir vērtība – katrs „**atstāj savas pēdas**”.

Kas Jelgavā jau ir atpazīstams

Neliela, spēcīga simbolu kopa atkārtojas konsekventi – Jelgavas identitātes gatavie elementi.

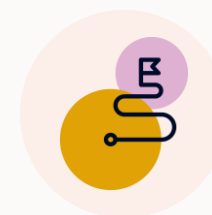
Alnis

Pirmā asociācija ļoti daudziem.

Pils un tornis

Lepnums un vieta, kurp ved ciemiņus.

Upe, Pasta sala, zirgi

Visbiežāk minētās vietas visā materiālā.

Universitāte un studenti

Bet jau pagātnes formā – „vairs nav studentu pilsēta”.

Vēsture

Hercogistes galvaspilsēta, Mītava, Zemgales centrs.

Cilvēki

Pedagogi, skolēni, mūziķi, mākslinieki.

Simboli ir gatavi, bet tie nav savienoti, un vēsture netiek stāstīta – „*Mums ir daudz, ko pastāstīt, bet mēs to nevienam nestāstām.*” Jelgavā nav resursu trūkuma, ir **savienojuma trūkums**.

Kas Jelgavā jau ir labi

Daudziem **Jelgava jau šobrīd ir laba dzīves pilsēta**, ne tikai neīstenots potenciāls.

Pozitīvais pamats sastāv no četriem blokiem.

Miers, zaļums, dzīves ērtība

Ūdeņi, parki, mierīgs ritms,
ģimenēm draudzīga vide.

*„Laba dzīvesvieta, ūdeņi,
esam zaļa pilsēta, te ir laba
vide.“*

*„Daudzi novērtē mierīgāku
dzīves ritmu, klusumu,
tīrāku gaisu un sajūtu, ka
Jelgava ir piemērota
ģimenēm ar bērniem.“*

Sports

Sportiskā pilsēta, sportiski
cilvēki, spēcīga sporta
infrastruktūra

*„Spēcīga sporta
infrastruktūra – sporta
halles, airēšanas bāze,
peldēšanas skola, ledus
halle.“*

*„Jelgavnieki ir labi cilvēki.
Sportiski, pilni sporta klubi
ar maziem bērniem – ledus
skola, daiļslidotāji, futbols.“*

Izglītība

Lepnums un piesaistes
elements – skolas, pedagogi,
jaunie mūziķi.

*„Ar iegūto izglītību šeit var
tikt visur tālāk, kur vajag.“*

*„Fantastiski pedagogi,
superspējīgi skolēni,
studenti, mūziķi, mākslinieki,
kas Jelgavas vārdu nes gan
nacionālā, gan
internacionālā līmenī.“*

Sasniedzamība

Upe blakus, loģisks maršruts
netālu no Rīgas.

„Stiprā izglītība, upe blakus.“

*„Esam pa vidu starp
Daugavpili un Liepāju,
loģiskais maršruts netālu no
Rīgas.“*

Šie ir gatavie elementi kopīgā stāsta veidošanai – un atšķirībā no aļņa vai pils tie jau tagad ir dzīvi cilvēku ikdienā.

Starp „mana pilsēta” un „katrs pats par sevi”

Piederības jautājums apļos parādās divējādi un pretrunīgi: **spēcīga personiska saikne, saknes, atmiņas, māju sajūta** – un vienlaikus sajūta, ka **kopības starp cilvēkiem nav**.

KATRS PATS PAR SEVI

„Tādi savrupi... jelgavniekiem svarīgi, lai viss notiek caur savējiem, saviem kontaktiem, nav tādas atvērtības. Nav arī kopības sajūtas, jo mēs kaut kā katrs pats par sevi. Piederības sajūta izšķīst.”

„Trūkst patriotisma.” „Cilvēki arī tagad dzīvo savos mazos dzīvoklišos un negrib ar nevienu runāt.”

JAUNĪETIS NO CĒSĪM, VISASĀKAIS FORMULĒJUMS

„Kad es pārvācos, tas bija ārpriekš. Cilvēki ļoti vērsti uz sevi. Iepriekšējā vietā visi bija gatavi palīdzēt viens otram, šeit – katrs pats par sevi.”

APKAIMJU SPĒKS

„Man ļoti patīk, ka Jelgavā tagad ir tās apkaimes – ja uzrodas cilvēks, kas to uzņemas, tu redzi, ka tur kaut kas notiek.”

✓ Apkaimes sapulcē atrisināts miskastu jautājums.

✓ Druvu ielā kaimiņi paši nobruģēja ielu – „tagad pilna iela ar bērniem, visi tur grib dzīvot”.

✓ Satiksmes ielas rajonā viena māja pati sakārtoja pagalmu.

Taču biedrības vēl ir jaunas, balstās uz entuziastiem: „Vajag kādu, kurš to kamolu iekustina...”

Šī pretruna izskaidro nākamo nodaļu: visbiežāk lūgtā lieta Jelgavā ir **vieta, kur būt kopā**.

02

Kā jelgavnieki pieredz pilsētu

2.1 Sociālā infrastruktūra: vietas, kur būt kopā

● Plaši atkārtota

Skaidrākais caurviju motīvs – vajadzība pēc ikdienas **pieturpunktiem** : vietām, kur satikties, uzkavēties, dzert kafiju, būt ar bērniem vai vienkārši neiet uzreiz mājās.

„Prasās vieta, kur aiziet un būt, nevajag obligāti aktivitāti, pasākumu.”

– jauniešu formulējums

„Ir smukas vietas, kur pastaigāt, bet nav kur apstāties.”

– to pašu saka arī seniori

Apļos lūdz arī **pasākumus** – mazus un pieejamus ģimenēm, koncertus jauniešiem, kultūras norises apkaimēs, mākslas un teātra dienu atjaunošanu; jaunieši saka, ka divi lielie festivāli gadā ir par maz. Taču arī šie lūgumi lielākoties ir vietu un apstākļu lūgumi citā formā:

Jauniešiem
vajag skatuvi

Ģimenēm
pasākumus tuvāk un lētāk

Svētkiem
izplatību ārpus centra

2.1 • VIETAS, KUR BŪT KOPĀ

● Plaši atkārtota

SPA, kino un vakara dzīve – pieturpunkti, kuru trūkst

„Nav neviena apļa, kur nepieminētu SPA un kino.”

SPA / baseins ar pirtīm – ģimenes brauc uz Bausku, Jūrmalu, Valmieru.

Kinoteātris – agrāk bijuši divi. „Kāpēc braukt uz Rīgu, ja varētu aiziet savā pilsētā.”

Centra baseins – dārgs un pārslogots; ziemā „nevar tikt iekšā”.

Ideja par vietu vairākos apļos minēta bijušā cietuma teritorija.

„Nevar būt, ka 60 tūkstošu pilsētā nebūtu cilvēki, kas ietu uz kino un SPA. Sapelnītā naudiņa aiztek uz Rīgu vai citur.”

„Vakarā pilsēta ir izmirusi.”

Pēc plkst. 18–20 pilsēta tiek raksturota kā tukša. „Liepājā ir dzīvīgums kaut 22.00. Jelgavā nav.”

Kafejnīcas, kas strādā no rīta, vakaros un svētdienās

„Ja iet ap deviņiem, desmitiem, nav, kur iet – ir tikai degvielas uzpildes stacija.”

Vietas pieejamā cenu līmenī

„Negribu ēst steiku par 50 eiro.”

Gājēju iela

Ideja par Driksas ielas pagarināšanu līdz gājēju tiltam ar āra kafejnīcām, beķereju un ielu muzikantiem.

Radošais kvartāls

Food trucki, placīši – „vajag radošo kvartālu”.

Ūdeņi – neizmantotais resurss

● Plaši atkārtota

Upe apļos parādās divējādi – kā lepnums un kā neizpildīts solījums.: **resurss ir, pieturpunkta nav.**

LEPNUMS

„Ja ir skaists laiks bez vēja, es apguļos šūpuļtīklā un pat dažreiz iemiegu. Vasarā zirdziņi tur pavisam klāt pienāk.”

Pasta sala, promenāde, laipas, savvaļas zirgi, peldvieta centrā – „4 krasti“, „6 upes, plūstošs ūdens, mainība“.

NEIZMANTOTĪBA

„Upe netiek pilnvērtīgi izmantota Jelgavā. Ārzemēs upes dzīve ir aktīva, mums Jelgavā visu laiku bija pilnīgs klusums – prasītos dzīvību pie upes: vakaros mūzika, dejošana.”

Kāpēc nepamana: „Upi neminam, jo tā ir pierasta lieta.” „Mēs pārbraucam pāri, un tad upe daudz mazāk ko nozīmē.”

KONKRĒTAS VAJADZĪBAS UN IDEJAS

Kafejnīca pie ūdens

Pasta salas restorāns ir dārgs;
Vienīgais, ko secinājām, ka prasās kafejnīca. Tur ir tāda brūna māja, un mēs stāvējām un skatījāmies, ka nākamreiz, kad tur būsīm, tur būs kafejnīca!”

Garāka promenāde

„Promenāde ir par īsu, prasītos garāku.”
Takas no Pasta salas līdz pietekai;
sakoptāki krasti.

Ūdens tradīcijas

Piena paku regates, koncerti uz upes,
airēšanas mantojums, kuģītis uz Rīgu vai Jūrmalu.

Jaunieši: vietas, kur būt, un informācija, kas sasniedz

Jauniešu apļos vajadzību hierarhija ir skaidra – un tā gandrīz vienmēr ir **par vietu un komunikāciju**, ne par lielu budžetu.

- **Vecuma „sprauga” 13–17 g.** – jauniešu centros dominē mazākie („nāk tikai bērni”), klubi ir 18+, koncerti Ezītī nepilngadīgajiem nav pieejami. Praktiski vienīgā vieta – Maķītis, „jo var pasēdēt, pietiekami lēti”.
- **Publiskie sporta laukumi** – pārpildīti; trūkst volejbola laukumu; skolu laukumi bieži nav brīvi pieejami. „Mēs netiekam pie trenažieriem pie skolām.”
- **Skatuve vietējiem** – „salikt paletes, sarunāt *food trucks* un lai viņi uzstājas.” „Nav jau, kur uzstāties un gūt to pieredzi.” Atgādne: tā aizsākās Prāta Vētra.
- **Komunikācija – prioritāte Nr. 1:** mājaslapa un karte „kur iet un ko darīt”. „Mums vienmēr pirmajā lapā ir mūsu skaistums, nevis kur iet un darīt.” Iesaistīt jauniešus kā satura veidotājus – „viņi zina trendus”.

STEREOTIPS, KO JAUNIEŠI ATPAZĪST PAŠI

„Neviens nekur nav gatavs iet.”

„Ir sajūta, ka neviens neies, un tāpēc neviens neiet.”
Jauniešu centrā „citreiz 5, citreiz 25”; pēc informēšanas skolās – pieplūdums. Daļa problēmas ir komunikācijā un stereotipos, ne piedāvājumā.

PRETBALSS

„Es pats esmu no Cēsīm... Mums nebija nekā arī – ielas, Makdonalds, bet mēs tāpat pulcējamies, viss notika.”

Ģimenes ar bērniem

Atkārtojas viena doma: laukumi, tualetes un pasākumi Jelgavā nav pārdomāti ģimenēm ar bērniem – **trūkst uzturēšanas, drošības un siltuma.**

- **Bērnu laukumi – izkaisīti, nolietoti, ātri „izsmelti“.** Uzvaras parkā koka elementi kļuvuši skabargaini un nedroši, bez ēnas – piedzīvotas traumas; ģimenes brauc uz Olaini, Tukumu, Ogri.
- **„Bērnu pilsēta“ – viens laukums visiem vecumposmiem.** Kāpšana, slidošana, skrituļošana, tualetes, soliņi un kafija turpat – vieta, kur arī pieaugušajam ir jēga uzkavēties; iespējams piesaistīt investoru Mežaparka „Mežakaķa“ mērogā.
- **Tualešu trūkums – ikdienas barjera.** Raiņa parkā nav, kur doties, ja bērns paprasa; „Toi-toi“ biedē mazās meitenes – tualetes Jelgavā centrā vispār ir problēma.
- **Mazi, pieejami pasākumi, nevis dārgi festivāli.** „Mēs nebraucam uz smilšu vai ledus skulptūru festivāliem, jo ģimenei tas ir dārgi“ – pat egles iedegšanu bērni Jelgavā neredz; gribas kaut ko siltāku un mīļāku.

EMOCIONĀLI VISSPĒCĪGĀKAIS FORMULĒJUMS

„Kas mums vainas?“

„Mēs esam 4. lielākā pilsēta Latvijā, bet – kas mums vainas? Tik daudz ko var uzcelt un ierīkot, bet nekas nenotiek prātīgi un ar jēgu. Kas mums vainas? Es nesaprotu, es uz šo jautājumu jau ilgi nevaru atbildēt.“

Bibliotēka kā pilsētas viesistaba

„Vietējā gaismas pils.”

Jauna, moderna, daudzfunkcionāla bibliotēka vecās autoostas vietā – jau ar nosaukumu „Zemgales kronis”. Esošā ēka ir tumša un dārga uzturēšanā: „arī bibliotēka mums ir kaut kāds ūķis”. Bibliotēka nav tikai grāmatas – tā ir vieta pasākumiem, gaidīšanai, kafijai un pilsētas notikumiem.

VIENA IDEJA – VAIRĀKAS PROBLĒMAS

Likvidē autoostas „kauna traipu”, rada centrā vietu, kur būt, dod pilsētai vilkmes objektu un vietu, kur uzkavēties īslaicīgiem viesiem.

Parki kā vietas, ne tikai kā zaļums

● Vairākkārt izskanējusi

Parki apļos parādās pretrunīgi – „par daudz parku un skvēru”, bet tūlīt arī lūgums pēc parkiem. Pretruna šķietama: runa ir par parku **kvalitāti**, ne skaitu. „It kā ir celiņi, bet nav, ko redzēt.”

Raiņa parks

Visbiežāk minētā neizmantotā vieta – tagad „pliks”. Idejas: atjaunot strūklaku, sakarināt lampiņas atmosfērai, āra kino ar kafejnīcu, ziemā – slēpošanas trase.

Stacijas parks

Liela teritorija, bet nedzīvs – „izskrien cauri un viss”, lai gan teritorija patiesībā ir liela.

Hercoga Jēkaba laukums

Vajag zaļāku, ar strūklakām – vietu, „kur paņemt vasarā apēst sviestmaizi”. „Nav zaļas oāzes.”

Tas strādā

„Kur kaut ko atjauno, viss burtiski atdzimst, ieplūst cilvēki” – Nameja un Čiekura ielas, Loka maģistrāle. Šaubas neapstiprinājās: „tagad, kad viss saaudzis, ļoti forši”.

2.2 Mazās ērtības: soliņi, tualetes, strūklakas, apstādījumi

Dalībnieki paši nošķir, kas prasa lielu budžetu un kas ne – un šīs lietas apzināti liek „lētajā” pusē.

Soliņi

Divi stāsti: promenādē – pieturpunkts; ceļā no veikala 70 gadus vecai sievietei – pieejamības jautājums, bez kura ceļš nav veicams. Trūkst ārpus centra: no Atmodas uz Satiksmes ielu, Rūpniecības ielā, pie Gulbja dīķa, Palienes pļavās.

„Nav kur piesēst, lai atpūstos, jo tālāk pāiet nevar.”

Tualetes

Centrā, pie bērnu laukumiem un pie dabas takām – „par maz publisko tuaļu Jelgavā”. Bez infrastruktūras sekas ir tūlītējas: „čupiņas ar salvetēm jau ir mežā”.

Strūklakas

Nostalģija par Raiņa parka strūklaku – konsekventi salīdzinājumi ar Valmieru, Cēsīm, Dobeli. „Nevajag grandiozas, saprotu – nav naudas. Bet mazas – Dobelē ir, Cēsīs ir, visās vietās ir, man pietrūkst.”

Apstādījumi

Vairāk daudzgadīgo augu, dabiskāka pieeja – „nevis dārgas puķes, var arī vienkāršāk”. Ideja: akcija „Ziedo hostas” iedzīvotāju līdzdalībai. Trūkst savienojuma: „mums ir ainavu arhitekti!”, bet pilsētai nav nevienas mūsdienīgas telpiskas puķu dobes.

2.2 · ĒRTĀ, SAKOPTĀ UN DROŠĀ JELGA

Pagalmi un kopīpašuma strupceļš

- Vairākkārt izskanējusi

Emocionāli viena no smagākajām tēmām – cilvēki apraksta situāciju, ko paši nespēj atrisināt. Mašīnu pārblīvēti pagalmi, atkritumu haoss, svešu lielgabari atkritumu izgāšana, tumši iekšpagalmi – „ejot vakaros, kaklu var nolauzt”. **Strupceļš ir juridisks un cilvēcisks:** īpašnieks dzīvo ārzmēs, īrniekam nav teikšanas – „ja viņi nekam nepiekrīt, tad arī nekas nenotiek”.

Konkrētā ideja: vienoti pilsētas noteikumi un tipveida risinājums slēgtiem atkritumu laukumiem – „tāpat kā skolā formas”. Mājas ietvaros vienoties nav iespējams.

LŪGUMS NAV NAUDA, BET PALĪDZĪBA ORGANIZĒTIES

„Vajag palīdzēt savest māju vecākos kopā, jo ir ļoti grūti pieņemt lēmumus. Varbūt to no augšas varētu palīdzēt organizēt.”

Degradētās ēkas un „saimnieka trūkums”

- Plaši atkārtota

„Kauna traipi”: vecais tirgus, pamestā augstceltne pie Circle K, grausts aiz Pārlielupes RIMI, teritorija pie „Rota” un vecā cietuma, vecā pasta ēka ar alkohola veikalu. Vajadzība – apzināt tukšās ēkas, vest dialogu ar privātīpašniekiem un noteikt atbildību: „nevarētu būt, ka īpašnieks var neko nedarīt”.

CAURVIJU METAFORA

„Jelgavai zudis saimnieciskums.”

Ilustrē stāsts par grāvi ar nepareizu lenķi, ko izdevās salabot tikai tāpēc, ka iedzīvotājs to atgādināja atbildīgajiem „visu laiku līdz”.

PRETĒJAIS VIEDOKLIS

„Es gan tādu Jelgavu neredzu... Manā maršrutā viss ir sakopts un glīts, Jelgavā ir daudz sakopti parki un skvēri. Nav nevienas ideālas pilsētas, bet Jelgavā esmu ar visu apmierināta.”

Ikdienas tīrība un pašu atbildība

Kur palikuši sētnieki? Ziemā ietves netīrītas – atkārtojas vairākos apļos.

Suņu ekskrementi un nekārtīga šķirošana. „Atveru stikla konteineru un skaties, kas tik tur nav sabērts.”

Paši esam vainīgi, ja neiesaistāmies. „Nebūsim sivēni – neatnāks neviens, ja paši nedarīsim.” Katram jābūt atbildīgam par savu rīcību.

KOPĪGĀ ATZIŅA

Kur cilvēki paši rūpējas un uzkavējas, tur ir tīrs un droši.

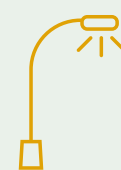
„Ja paši pamainīsim attieksmi, būsim iecietīgāki – tas var daudz mainīt.” · „Vieta, kur cilvēki uzkavējas, ir droša.”

Drošība ir arī gaismas, redzamība un cilvēki

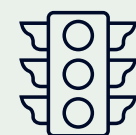
Kopējā sajūta ir pozitīva – **Jelgava tiek uztverta kā salīdzinoši droša** („es nepieskatu bērnus, kā viņi kursē pa pilsētu, ir droši”; kameras un POIC vērtēti labi) – bet ar konkrētiem izņēmumiem:

Konkrētas problēmvietas. Autoostas apkārtnē, stacija, Vaļņu ielas skvērs, atsevišķi rajoni vakaros, klubs „Tonuss”.

Tumsa – pastāvīga tēma. „Parki ir pārāk tumši”, LED apgaismojums vājš, laternas blāvākas, Līnijās apgaismojuma nav vispār.

Gājēju drošība un braukšanas kultūra. Bail iet pār „Gaisa tiltu”, bērni skrien pāri ielai pie „Jundas” – trūkst drošības ķēžu.

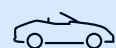
„Jelgava, kāpēc Tu tik maz smaidi, man liekas reizēm esi pat agresīva – braukšanas kultūra zem katras kritikas.”

Pilsētas piedāvājums un dzīves kvalitāte centrā un apkaimēs atšķiras –

un dalībnieki to pamana atkārtoti, dažādos apļos un aspektos.

Iespējas koncentrētas centrā. „Tur arī nav ko darīt, varbūt kāds tirdzniecības centrs, veikali. Vairāk lietas, ko darīt ir centrā.”

Brauc tikai konkrēta iemesla dēļ. Uz atsevišķiem rajoniem dodas tikai konkrētu vajadzību dēļ – pie tuviniekiem vai pēc pakalpojuma.

„Es aizbraucu uz te RAF vai Satiksmi tikai pie omes vai uz manikīru, citādi nesanāktu atbraukt.”

Svētkus ārpus centra nejūt. Pilsētas svētki un lieli pasākumi koncentrējas centrā – apkaimēs tos neizjūt.

Ietves un apgaismojums trūkst. Līnijās nav ne ietvju, ne apgaismojuma; ielu un pagalmu stāvoklis ārpus centra ir sliktāks.

Soliņu trūkst. Tieši ārpus centra maršrutos pietrūkst soliņu, kur apstāties un atpūsties.

Prasās sporta un tikšanās vietas apkaimēs.

„Cilvēkiem prasās vietas, kur pastaipīties, pasportot... Tā būtu arī kopā būšanas vieta apkaimē.”

KOPĪGĀ ATZIŅA

Secinājums nav „viss jāpārceļ uz apkaimēm” — plānojot vietas, kur būt kopā, apkaimes nedrīkst atstāt novārtā.

Tieši apkaimēs veidojas arī pozitīvākā kustība – biedrības un iedzīvotāju pašorganizēšanās.

2.3 Mobilitāte: ielas un veloceļiņi

Ielas, ietves, velotīkls, sabiedriskais transports un autoosta nav tikai tehniskas tēmas – **tās nosaka, vai cilvēks var piedalīties pilsētas dzīvē.**

Ielas un ietves

Bedres uz Satiksmes, Miera, Bauskas, Lielupes, Platones, Loka un Meiju ceļa. Grants ielu putekļi un dubļi, bruģi ziemā bojā traktori, ielāpi sakrājas cits uz cita. Ietvju vietām nav vispār: Platones ielā, Līnijās, Miera ielā.

„Vēlams neremontēt ielas ziemas periodā, kāda jēga, kad pavasarī bedres atgriežas.”

Veloceliņi

Centrā tīkls labs, bet kopumā saraustīts. Apmales un stabi celiņa vidū, neskaidras zīmes, trūkst drošu novietņu pie veikaliem. Vajadzīgi savienojumi uz Mežciemu, Svēti, Lediņiem.

„Te ir, te atkal nav. Aicinu vadību izbraukt ar velosipēdu, lai saprastu, kā tas ir izbraukt konkrētu garu maršrutu.”

“Mans sapnis ir, ka Jelgava būtu velopilsēta... No malas visi saka, ka Jelgavā ērti ar velosipēdu.”

2.3 Mobilitāte: sabiedriskais transports un satiksme

Sabiedriskā transporta grafiki, satiksmes organizācija un autoosta – **šeit pilsētas maršruts visbiežāk pārtrūkst pavisam.**

Sabiedriskais transports

Sāpīgākais punkts – vēlie reisi: bez transporta vakara dzīve nav iespējama. Maršruti novecojuši kopš Linu un Maizes kombināta laikiem, reisi nāk gūzmā ar lieliem intervāliem, brīvdienās autobusi tikpat kā nenāk.

„Esam pārstājuši iet uz teātri, jo nezinu, kā tikt mājās.”

Idejas: digitālie tablo pieturās, maršruts stacija–centrs ik 15 min, testa režīms līdz pusnaktij, saskaņošana ar vilcienu, mēnešbiļete un kombinētā biļete, maršruts uz Jūrmalu un Ķemeru parku.

PRETĒJAIS VIEDOKLIS

„Man patīk, kā strādā Jelgavas autobusu parka šoferīši, precīzi ievēro atiešanas un pienākšanas laikus.”

Satiksmes organizācija

Luksoforu nesalāgotība pa visu pilsētu. Aizliegtais kreisais pagrieziens aiz Driksas tilta sarežģī ceļu uz skolu daudzām ģimenēm. Stāvvietu trūkums pie kultūras pasākumiem – mašīnas iekšpagalmos.

„Man liekas, ka Jelgava ir kaut kāda luksoforu pilsēta”

AUTOOSTA – PILSĒTAS „MELNAIS TRAIPS”

„Es ikreiz šausminos par autoostu – tas nedara godu pilsētai, bedre pie bedres.”

2.4 Pakalpojumi un iespējas (1)

Šis bloks apjoma ziņā ir mazākais, taču dažos apļos pakalpojumu tēma uzpeldēja ļoti spēcīgi – piemēram, pirmsskolas „Gaismiņa” aplī, kur veselības aprūpe un izglītības nevienlīdzība ieņēma lielu daļu sarunas.

Veselības aprūpe

Trūkst speciālistu pieejamības – Jelgavā tikai 1 gastroenterologs, gara rinda. Nav uzticības ārstu profesionalitātei. Bērnu zobārstniecība „sola bezmaksas, bet, lai tiktu – jāmaksā”.

„Jelgavas slimnīca nevar turpināties kā šobrīd.”

Konkrētas idejas: atbalsta centrs ģimenēm ar bērniem – psihologi, speciālie pedagogi, fizioterapeiti, ABA terapeiti vienuviet; vienota informācija par medicīnas pakalpojumiem; dzimtsarakstu nodaļa slimnīcā.

Izglītība

Kvalitāte nevienmērīga – „loterija, pie kā tu tiksi”. Pedagogu izdegšana, atbalsta trūkums darbam ar bērniem ar īpašām vajadzībām, nevienlīdzīgs skolu finansējums, zemas bērnudārzu skolotāju palīgu algas, 9. klases stress par ģimnāziju.

Skaistākā ideja šajā blokā – nominācija „Jelgavas cerība”: izcelt ne tikai skolotājus, kuru bērni ir ar 8+, bet tos, kas viņus dabūjuši no 2 uz 8. „Ne tikai par rezultātu, bet svarīgi novērtēt arī procesu!” – tad arī skolēns būtu ieinteresēts palikt, un skolotājs neietu prom.

2.4 Pakalpojumi un iespējas (2)

Universitāte, uzņēmējdarbība un kultūra papildina pilsētas iespēju klāstu – ar neizmantotu potenciālu un pretrunīgu pieredzi.

Universitāte

Bažas, ka saikne zūd – novecojuši mācībspēki, zems kvalitātes līmenis daudzās fakultātēs. Vienlaikus neizmantots resurss: Veterinārā fakultāte, ainavu arhitektūra, pārtikas tehnoloģijas – „to vajag izmantot“.

„Atjaunot universitātes prestižu, kā agrāk – studenti atbrauca, studēja un palika Jelgavā.“

Darba vietas un uzņēmējdarbība

„Jelgavā nav konkurētspējīgu darba vietu.“ Vajadzīgas jaunas ražotnes, lai pilsēta nebūtu tikai patērētāji. Idejas: mikroapstākļi maziem uzņēmējiem, „testa būdiņas“ pieprasījuma pierādīšanai, vasaras kafejnīcu nomas modelis, vietas jaunajā tirgū maziem tirgotājiem un senioriem.

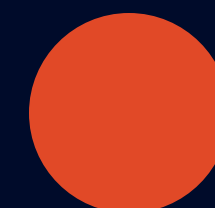
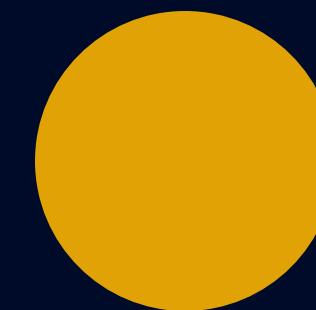
„Ceļš līdz Jelgavas domes priekšsēdētājam ir garš un birokrātisks... Neko nevar atrisināt.“ Vienlaikus: atzīmēts: „*mērs ir pieejams*“.

Kultūra

Piedāvājums pats par sevi tiek vērtēts pārsteidzoši labi – „**dažreiz pat nevar paspēt uz visu aiziet**“. Problēma nav piedāvājumā, bet tajā, ka pēc pasākuma nav, kur palikt un ar ko tikt mājās. Kritika: Mītavas koncertzālē baudāmi tikai lielie koncerti; vēlme atjaunot mākslas un teātru dienas.

03

Ko tas nozīmē pilsētas tēlam

Sauklis, kas neiztur ikdienas pārbaudi

● Vairākkārt izskanējusi

„Kaunos no vārdu savienojuma 'pilsēta izaugsmei'. Tas ir kā parodija.”

"Pilsēta izaugsmei" apļos tiek kritizēts vairākkārt, neatkarīgi, dažādās grupās un vienmēr ar vienu un to pašu argumentu – ne stilistisku, bet pieredzes.

Sauklis netiek lasīts kā teksts – tas tiek pārbaudīts pret bedri un autoostu. Kad pārbaude neizdodas, cilvēks nesecina „slikts sauklis”, viņš secina „man melo”. Tāpēc **dalībnieki lūdz citu procesu, ne labāku tekstu: saukli, ko izvēlas kopā ar iedzīvotājiem.**

POZITĪVĀ ZĪME

Viena dalībiece saukli pārinterpretē, nevis noraida: „Jelgava izaugsmei” būtu gan jauniešiem, gan visām pārejām paaudzēm – gan praktiskā, gan cilvēcīgā nozīmē.

Pirmais iespaids atceļ visu pārējo

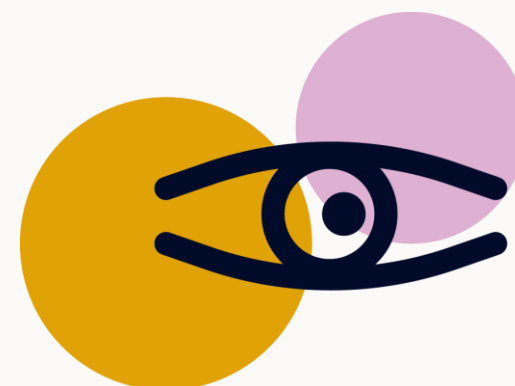
● Plaši atkārtota

Autoosta un vecais tirgus apļos funkcionē **kā simboli, ne kā objekti**. Tie ir minēti biežāk nekā jebkura cita konkrēta vieta, un vienmēr ar vārdiem "kauns", "traips", "godu nedara".

STĀSTS PAR PĀRLIELUPES BIBLIOTĒKU

"Kad pirms neilga laika pie mums brauca vizītē Somijas vēstniece, mēs no kauna nezinājām, kur zemē ielīst, jo šoferis apstājās tur pie drausmīgi bedrainā ceļa gala, tālāk nevar pabraukt. Uz bibliotēku jāiet pa to tuneli kā pa degradēto zonu, lai gan iekštelpas jau pēc tam atklājas skaistas."

Ja iekšpuse ir skaista, bet ceļš uz to degradēts – iespaidu veido tieši ceļš. Pretējais to apstiprina: kas sakārtots, uzreiz sāk strādāt tēlam – „*skaists un sakopts centrs no Rīgas puses – Jelgavas pils, Pasta sala, Čakstes bulvāris.*” „*Kad atbrauc viesi – wow!*”

Rīgas ēna – spožums, posts un iespēja

„Rīga mums ir spožums un posts. Ir kaut kādi ieguvumi, bet ir arī daudz mīnusu.”

Priekšrocība

Rīgas tuvums = pluss.

"es tieši uz Jelgavu atnācu tāpēc, ka Rīga ir tuvu. Te ir klusi un mierīgi, bet viss ir sasniedzami ar jebkuru transportu... Mēs varbūt esam izlepuši, ka neredzam to, kas ir ieguvums."

Vilkme prom

Kino, iepirkšanās, ārsts, darbs, jauniešu izklaide – „daudz kas neattīstās”.

„Mums traucē Rīgas tuvums – kino Jelgavā nomira.”

Risks

„Gudrs guļamrajons” tiem, kas strādā Rīgā un te tikai pārnakšņo.

„Negribas, lai Jelgava pārvērstos par Rīgas guļamrajonu.”

Rīga ir lēca katram lēmumam: vai šī vajadzība **tur cilvēku Jelgavā**, vai sūta prom uz Rīgu kopā ar viņa naudu. Jelgavai nav jādublē Rīga, bet jāizvēlas, kuras dzīves funkcijas tā grib noturēt pati.

Vilkme un neizmantotie simboli

VILKME: IEMESLS ATBRAUKT, PALIKT, PARĀDĪT

„Jelgavai nav vilkmes, ko Jelgavā darīt?”

Piedāvājums izsīkst pēc pāris stundām – „nekad neesmu teicis, ka Jelgavā ir foršs pasākums, lai atbrauc draugi”. Cauri braucošie: „bagātīga vēsture, bet visi tikai brauc cauri – vajadzētu viņus pakert”.

VEIKSMES PIEMĒRS

Smilšu skulptūru pasākuma tirgošanās zona ārpusē – pieturpunkta princips: vieta, kur būt, arī nepērkot biļeti.

VĒSTURES UN SIMBOLU NEIZMANTOŠANA

Simboli ir, saiknes nav: „Mums ir upe, ir alnis – bet neizmantojam. Kāpēc mums nav alņa parka?”

QR kodi pie objektiem – Jelgavas „pērles”, kur doties, kur atpūsties.

Interaktīva vēstures karte maršruta plānošanai pirms brauciena.

Gaismas šovs uz vēsturiskajām ēkām un gaismas skulptūras rudens tumsā.

Vizuālās identitātes vadlīnijas, arī lētākiem renovācijas risinājumiem – „rāmji kā Kuldīgā”.

Būtība – simbolu uztur cilvēki, ne pašvaldība: kā piemērs minēta vienā mazpilsētā simbols bija lācītis, ko iedzīvotāji paši visur lika un ar to aizraujās.

Arī dizaina kvalitāte skaitās: „stikla stends, ko ziedoja latviešu biedrība, nevar salasīt un var tajā ieskriet iekšā” – slikts dizains grauj pat labu ideju.

Kur ir plaisa?

01

Starp saukli un ikdienu

Pilsēta apgalvo izaugsmi, cilvēks redz bedri – sekas ir uzticēšanās zudums.

02

Starp to, kas ir, un kas savienots

Alnis, upe, vēsture, universitāte – viss ir, bet nekas nav salikts kopā par stāstu.

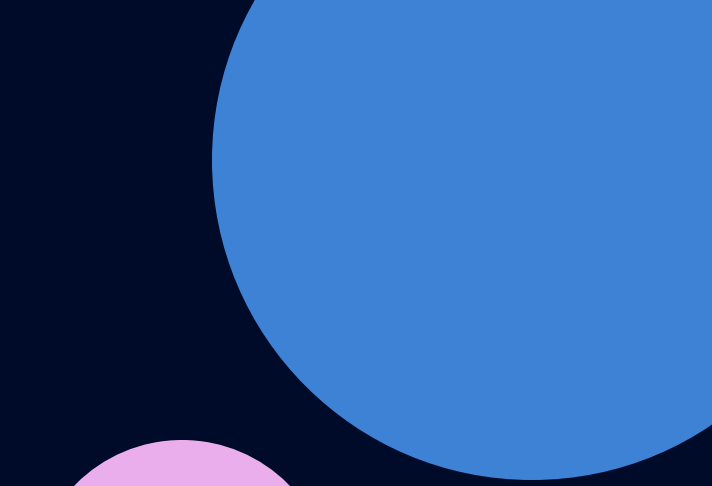
03

Starp iekšpusi un ceļu uz to

Skaistas telpas aiz degradētas ieejas; sakopts centrs aiz autoostas.

04

Uzticēšanās un atgriezeniskā saite

„Uzklausīt un tad neatbildēt ir kaitīgāk nekā nedarīt neko, jo tad cilvēkiem pazūd uzticība.”

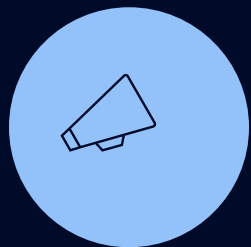
Dalībnieki negaida, ka viss tiks izdarīts – apļos ir sapratne par budžetu. Viņi gaida **publisku, konkrētu un personisku atgriezenisko saiti..**

Cilvēki grib redzēt seju, ne tikai iestādi

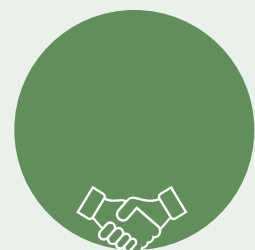
Personīgums, ne institūcija „Ir pašvaldība, bet kas ir pašvaldība?”

Cilvēki lūdz ne tikai atbildi, bet **seju**: „Lai viņi paši nāk pie cilvēkiem, un vari pateikt pa tiešo - gan stiprās, gan vājās puses.” „Kas man pietrūkst – personīgums. Ir pašvaldība, bet kas ir pašvaldība? Es gribu redzēt tos cilvēkus, veidot personīgās attiecības, paskatīties viņiem acīs. Pabīdīt malā to politiku”.

NOVĒRTĒJUMS, KAS TOMĒR IZSKAN

Ceturtdienas tiešraides vērtē pozitīvi – „bet nav pieejamas visiem, un tas nav tas pats, kas klātienē”.

VĒLAMAIS ATTIECĪBU MODELIS

„Varas aparāts kā viens no mums. Idejas aiznest jebkurā laikā.”

Informācija ir, bet cilvēks to neatrod

Uzticēšanās praktiskā puse ir tā, ka cilvēki bieži nezina, kas notiek – un tad interpretē paši.

Mājaslapa

„Pārāk daudz informācijas, nevar atrast to, kas svarīgi.“
Jauniešu diagnoze precizāka: pirmajā lapā ir skaistums, nevis „kur iet un darīt“.

Līdzdalības budžets

Nesaprotams pat ieinteresētajiem: „nesapratu, kā to vispār izmantot“. Pats process attur cilvēkus, kas gribētu piedalīties.

Attīstības mērķi

„Nav skaidrs, kur mēs ejam.“
Trūkst īstermiņa un ilgtermiņa redzējuma: „pirms tam viss bija definēts, tagad nav skaidrs“.

Iestādes un uzņēmēji

Apkopotas informācijas par Jelgavas uzņēmumiem un ražotājiem vienkārši nav. „Es daudz stāstu par mums, bet tāpat daudzi nezina.“

IDEJAS

Informācijas ekrāns pie domes vai autobusu pieturās ar ritošu aktualitāšu rindu · digitāls ekrāns, iebraucot pilsētā · karte „ko darīt Jelgavā šonedēļ“ · komunikācija pa auditorijām.

"Vajag vairāk informācijas, uzaicinājumus iesaistīties... ja cilvēkiem nav informācijas, viņi interpretē lietas kā saprot."

Līdzdalības ēnas puse

Viens aplis atklāja to, ko līdzdalības stāsti noklusē: **arī laba ideja var kādam kaut ko atņemt**. Līdzdalības projekts pārveido dabisku mežu par publisku objektu – apkaimei tas ir „uzbrauciens videi, kurā mēs relaksējamies“.

Dalībniece – pati līdzdalības budžeta komisijas locekle: „Viņi visi saka, kur jāparakstās, lai šeit paliktu dabīgs mežs. Kā es, kā komisijas locekle, to varu izdarīt?“

1

Interesešu līdzsvarošana

Līdzdalībai vajag ne tikai kanālu ideju iesniegšanai, bet arī mehānismu **interesešu līdzsvarošanai** – pašvaldībai konflikti būs jāpārvalda.

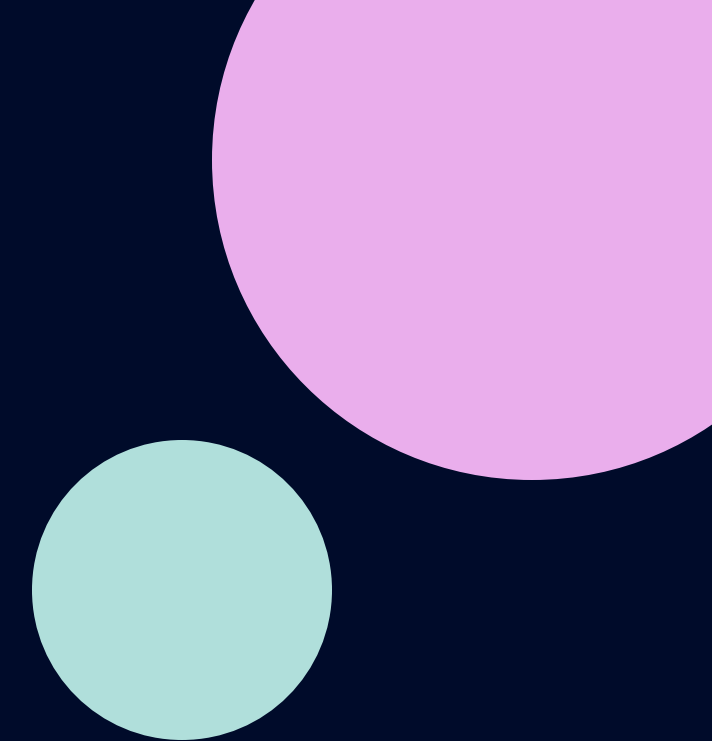
2

Vieta + infrastruktūra

Jebkura jauna publiska vieta jāplāno **kopā ar infrastruktūru**, ne tikai ar ideju – citādi seko „nelūgtie viesi, atkritumi“, un „par tualetēm neviens nedomā“.

05

Kā cilvēki jutās dialogā

Ko dalībnieki teica paši

Atruna: noslēguma sajūtas nav pierakstītas visos apļos – tālāk redzamais attiecas uz tiem, kur vērtējums fiksēts.

Cilvēki jūtās **pozitīvi un gandarīti par pašu sarunu**, bet **noraizējušies par tās likteni**.

“Sapratu, ka tas varētu būt nozīmīgs pilsētas attīstībā – šādā dialoga aplī rodas arī saliedētība.”

“Teikšu, ka esmu nedaudz iesūnojusi un tagad izrāvusies, ļoti vērtīgi dzirdēt citu viedokļus, domas; man jau šķita, ka vairs nemācēšu runāt.”

„Lieliski pavadīta stunda.”
“Jēgpilni”
“Saruna. Klausīšanās. Domāšana par mājām.”

Es arī – jūtos novēlusi un paudusi savu sāpi, jūtos apmierināta. Labi, ka šādi apli notiek. Vispār arī nedomāju, ka būs šādi. Mazliet atšķiras no ikdienas debatēm.”

Vērtīgākais ieguvums un bažas

Daļa dalībnieku dalījās arī ar **dziļākām pārdomām** — par sarunas vērtību un tās nākotni.

VĒRTĪGĀKAIS IEGUVUMS

"Man ļoti patika šis dialoga formāts. Atnācu, man nebija tieši domas, idejas, par ko gribētu runāt, bet šī dialoga ceļā arī rodas idejas un atklāsmes, kas nerastos vienam pašam par to domājot."

„Liels ieguvums, ka esam tik dažādas – dažādas paaudzes, profesijas, pieredzes.“

BAŽAS GANDRĪZ KATRĀ NOSLĒGUMĀ

„Cerams, ka tas, ko mēs runājam, iegūs arī kādu vērtību – lai nepaliek tikai papīros plauktā, bet lai kāds to arī tiešām lasa, izvērtē un ieklausās.“

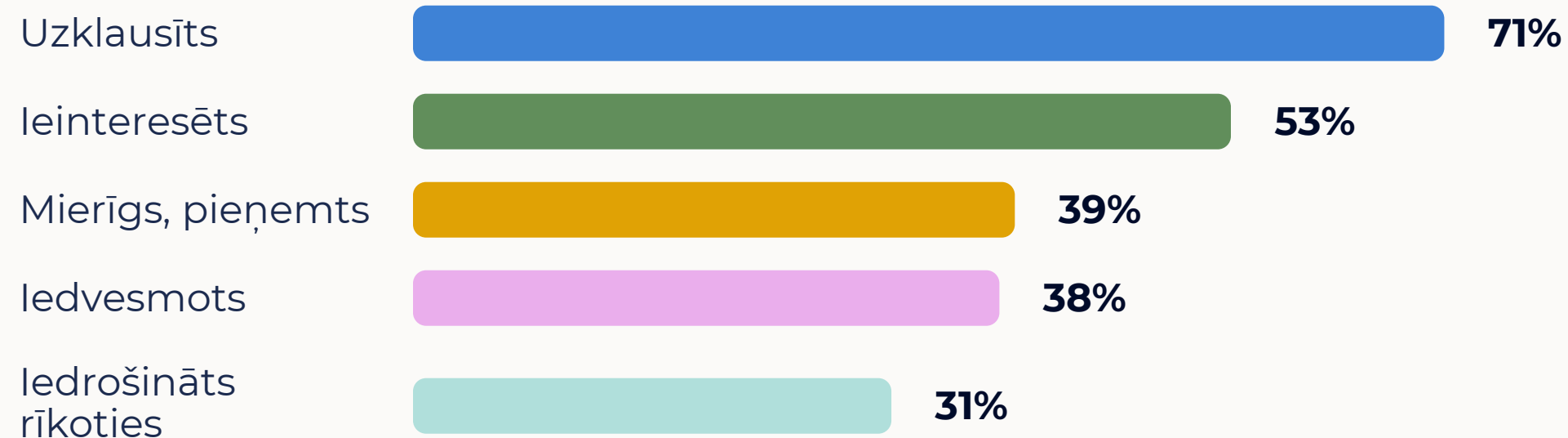
„Ceru, ka idejas būs publiski pieejamas, ar publisku atskaiti, lai var redzēt padarīto. Atgriezenisko saiti vēlētos.“

Biežākā sajūta – „uzklausīts“

77 anketas · **aptuveni ½ dalībnieku**. Kopvērtējums 4,55 no 5 – 91% deva 4 vai 5 (64% augstāko); zem 3 – nav neviena atbilde.

RESPONDENTU PROFILS

81% sieviešu · 75% ar augstāko izglītību · vecuma mediāna 53 g. (17–83) · 44% strādā publiskajā sektorā.

75%

jutās uzklausīti un/vai pieņemti
– dialoga psiholoģiskās
drošības efekts.

Brīvajās atbildēs dominē divas prasības: „Lielāka konkrētība, risinājuma rašana.“ · „Gaidīšu jēgpilnu atgriezenisko saiti.“

Aplis kļūst vērtīgs, kad cilvēks **sajūt piederību** – „vērtību rada nevis tas, ko cilvēks uzzina, bet tas, ko sajūt“.

IETEKME PA DIMENSIJĀM · SKALA 1–5

Ko dialogs deva dalībniekiem

4,62

Drošība un atvērtība

Jutās droši paust atšķirīgu viedokli un spēja sadzirdēt citādi domājošos.

ORIĢINĀLIE APGALVOJUMI

„Jutos droši paust atšķirīgu viedokli” — 4,62

„Spēju sadzirdēt atšķirīgus viedokļus” — 4,62

4,40

Refleksija un izpratne

Labāk izprata citus cilvēkus un apzinājās savus pieņēmumus.

ORIĢINĀLIE APGALVOJUMI

„Labāk izpratu citus cilvēkus un viņu skatījumu” — 4,55

„Labāk apzinājos savus pieņēmumus un emocijas” — 4,26

4,30

Kontakti un piederība

Sajuta lielāku piederību sabiedrībai; kontakti daļai nostiprinājās vairāk nekā citiem.

ORIĢINĀLIE APGALVOJUMI

„Jutos vairāk piederīgs/-a sabiedrībai” — 4,32

„Veidoju vai stiprināju kontaktus ar citiem” — 4,27

3,78

Ietekme un motivācija

Ietekme uz turpmāko komunikāciju un motivācija turpināt – attīstības zona.

ORIĢINĀLIE APGALVOJUMI

„Būšu motivēts/-a piedalīties vai organizēt dialogus” — 3,86

„Ietekmēs to, kā komunicēju ar citādi domājošiem” — 3,70

Dialogs visspēcīgāk rada **drošu telpu un savstarpēju izpratni**.

Taču tā ietekme uz ikdienas komunikāciju ir vājāka – tas prasa turpinājumu.

Galvenās atziņas

1 – 7 no 13

1 Mīlestības netrūkst – trūkst kopīga stāsta

Cilvēki pilsētu kritizē tāpēc, ka tā ir viņu māju, darba un atmiņu vieta. Stāsta elementi jau ir; tie nav salikti kopā.

2 Pamats, kam cilvēki tic, jau pastāv

Zaļums, ūdeņi, miers, civiskais mērogs, ģimenēm piemērota vide, izglītība un sports ir vērtības, ko jēlgavnieki nosauc paši. Uz tām balstās Jēlgavas identitāte.

3 Cilvēki lūdz vietas, kur būt kopā

Ne tik daudz vairāk pasākumu, cik pastāvīgas vietas, kur satikties, uzkavēties, dzert kafiju, būt ar bērniem vai vienkārši neiet uzreiz mājās.

4 Kino, SPA un kafejnīcas – pieturpunkti

Nauda, laiks un sociālā dzīve, kas paliek Jēlgavā.

5 Ūdeņi – spēcīgākais neizmantotais aktīvs

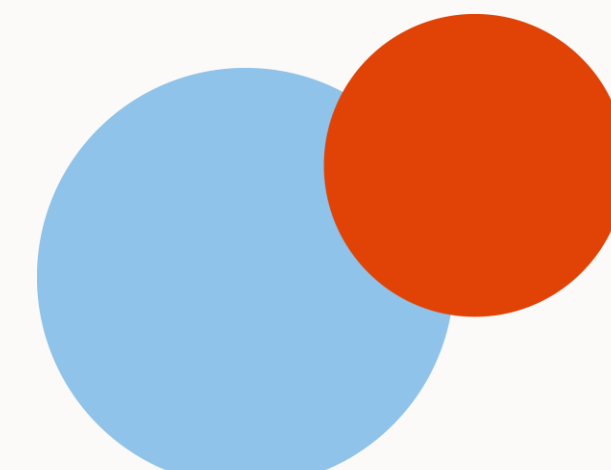
Resurss ir; trūkst piekļuves un ikdienas funkcijas.

6 Nav resursu trūkuma – ir savienojuma trūkums

Alnis, upe, vēsture, ainavu arhitekti, universitātes fakultātes: viss ir, bet nekas nav salikts kopā par stāstu.

7 Ikdiens nav vienāda visās apkaimēs

Centra un apkaimju atšķirības redzamas mobilitātē, drošībā, publiskajā telpā, informācijā un vietās, kur uzturēties.

Galvenās atziņas

8 – 13 no 13

8

Mobilitāte nosaka, vai pārējais strādā

Bez vēlā reisa nav vakara dzīves, arī tad, ja piedāvājums ir.

9

Rīga – gan priekšrocība, gan vilkme prom

Jelgavai nav jādublē Rīga, bet jāizvēlas, kuras dzīves funkcijas tā grib noturēt pati.

10

Cilvēks tic tam, ko redz, ne tam, ko pilsēta par sevi stāsta

Autoosta, tirgus un pamestās ēkas cilvēku uztverē ir pilsētas attieksmes simboli, ne saimnieciski objekti.

11

Mazie uzlabojumi ir uzticēšanās valūta

Soliņš, tualete, apgaismojums, tablo vai sakārtota mājaslapas sākumlapa var būt tikpat spēcīgs signāls kā liels projekts.

12

Uzklausīt bez atbildes ir bīstamāk nekā neuzklausīt

Cilvēki negaida visu ideju īstenošanu, bet gaida publisku, konkrētu un personisku atgriezenisko saiti.

13

Dialogs sevi attaisnoja

Dalībnieki novērtēja kopīgu domāšanu un atšķirīgus skatpunktus; 71% jutās uzklausīti. Taču turpmāk jāpaplašina dalībnieku loks.

*„Šis ir vienīgais veids, kā Jelgavu un
tās cilvēkus iepazīt – sarunājoties.”*

Paldies 236 jelgavniekiem, sarunvežiem un
piezīmju veicējiem, kas šo sarunu padarīja
iespējamu!

dialogi